

Naised juhtivatel kohtadel ning magistri- ja doktoriõppes Euroopa Liidus

Nr 4

10.03.2025

Naised juhtivatel kohtadel

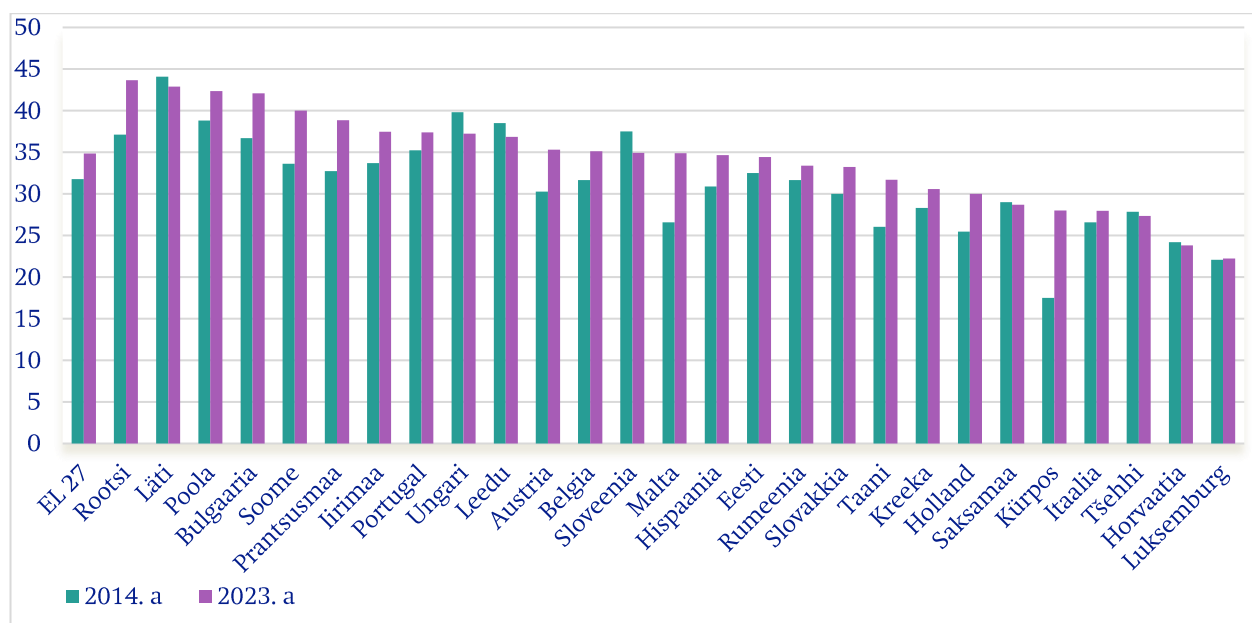
Aastal 2023 töötas ELis juhtivatel ametikohtadel 3,7 miljonit naist, võrreldes 3,1 miljoniga aastal 2014, selgub ELi tööjõu-uuringu¹ põhjal.

Kuigi naised moodustasid 2023. aastal peaaegu poole (46,4%) kõigist ELis tööga hõivatud inimestest, olid nad juhtivatel ametikohtadel alaesindatud, moodustades 34,8%. Näiteks 2014. aastal oli naiste osakaal ELis tööga hõivatute seas 45,8%, kuid juhtivate ametikohtade seas oli see vaid 31,8%.

ELi liikmesriikide lõikes oli 2023. aastal naiste osakaal juhtivatel ametikohtadel suurim Rootsis (43,7%), järgnesid Läti (42,9%), Poola (42,3%) ja Bulgaaria (42,1%). Seevastu madalaimad näitajad olid Luksemburgis (22,2%), Horvaatias (23,8%) ja Tšehhis (27,4%). Eesti oma vastava näitajaga (34,4%) läheneb EL keskmisele tasemele.

Alates 2014. aastast on naiste üldine osakaal juhtivatel ametikohtadel ELis kasvanud 3,1 protsendipunkti võrra ning 20 riigis on see näitaja suurenenud. Suurimad kasvud olid Küprosel (10,5 protsendipunkti), Maltal (8,3 protsendipunkti), Rootsis (6,5 protsendipunkti) ja Soomes (6,4 protsendipunkti). Samas vähenes naiste osakaal juhtivatel ametikohtadel kõige rohkem Ungaris ja Sloveenias (mõlemas 2,6 protsendipunkti) ning Leedus (1,7 protsendipunkti).

Joonis 1. Naiste osakaal juhtivatel ametikohtadel ELis 2014. ja 2023. aastal (% kõikidest juhtidest).

Allikas: Eurostat, [lfsa_egais](#).

¹ Glossary: Labour force survey (EU-LFS) - Statistics Explained

Kuigi meie naaberriik Läti on 2023. aastal Rootsi järel teisel auväärsel kohal, on ka tema näitaja võrreldes 2014. aastaga vähesel määral langenud (-1,2 protsendipunkti). Seevastu Eestis on naiste osakaal juhtivatel ametikohtadel nende aastate võrdluses tõusnud 1,9 protsendipunkti võrra.

Naised magistri- ja doktoriõppes

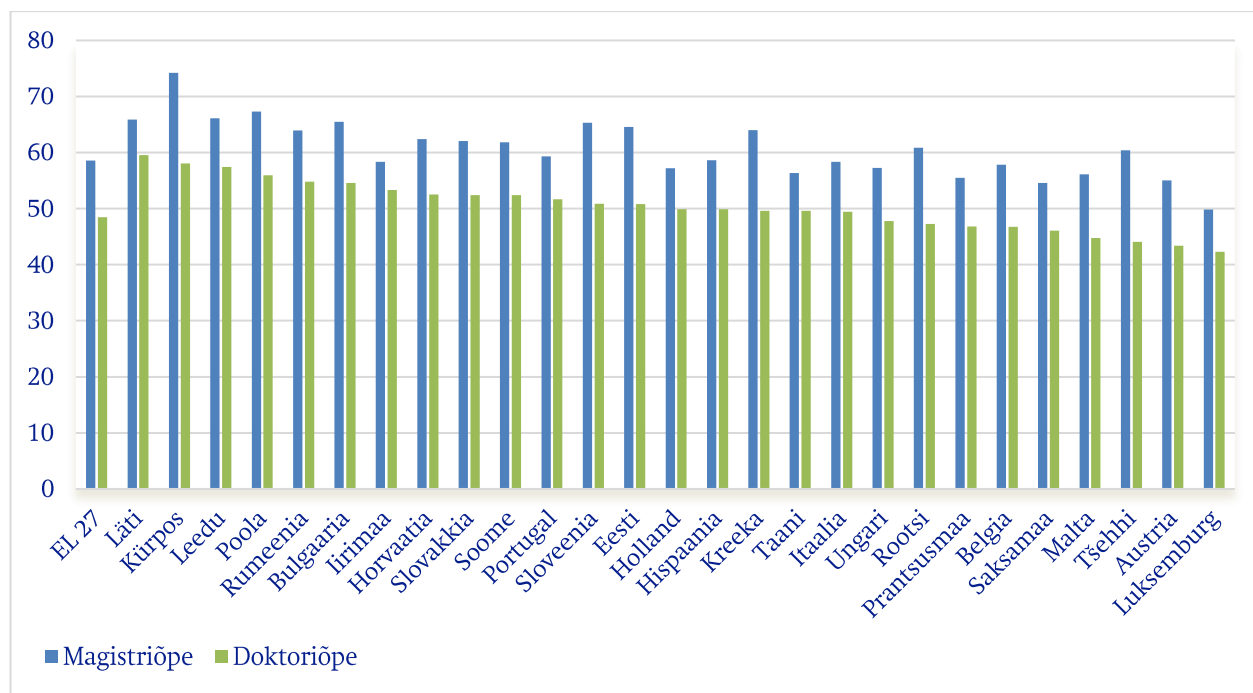
2022. aastal olid ELis 1,5 miljonist magistriõppe üliõpilasest 905 678 naised, mis moodustab 58,6% kõigist magistriõppe üliõpilastest. Doktoriõppes oli vastav näitaja 48,5% 99 204 doktorandist.

Magistriõppes moodustasid naised enamiku üliõpilastest kõigis ELi riikides, välja arvatud Luksemburg, kus naised moodustasid 49,8%. Naiste osakaal magistriõppes oli suurim Küprosel (74,2%), järgnesid Poola (67,3%), Leedu (66,1%) ja Läti (65,9%). Eesti oma näitajaga (64,6%) ei jää neist samuti kaugele maha, olles riikide arvestuses seitsmendal kohal.

Samas naiste osakaal magistriõppes oli väikseim juba märgitud Luksemburgis (49,8%), lisaks Saksamaal (54,6%), Austrias (55%) ja ka Prantsusmaal (55,5%).

Doktoriõppes oli 2022. aastal vastav näitaja 42,3% Luksemburgis, 43,3% Austrias, 44,1% Tšehhis ja 44,7% Maltal, samas kui Poolas oli see 56%, Leedus 57,4%, Küprosel 58% ja Lätis koguni 59,6%. Eesti paikneb oma 50,8%-ga ELi liikmesriikide keskel.

Joonis 2. Naised magistri- ja doktoriõppes ELis 2022. aastal (% kõikidest vastava taseme üliõpilastest).

Allikas: Eurostat, [educ_uoe_grad02](#).

Aastatel 2013–2022 vähenes naiste osakaal magistriõppes ELis vähesel määral (täpsemalt 0,4 protsendipunkti võrra), kuna 12 liikmesriigis langes selles õppes naisüliõpilaste osakaal. Langused ulatusid 0,1 protsendipunktist Sloveenias ning 0,3 protsendipunktist Tšehhis, Maltal ja Poolas kuni 3,4 protsendipunktini Lätis ja 3,6 protsendipunktini Ungaris. Eestis oli vastav langus sel perioodil 1,3 protsendipunkti.

Samal ajavahemikul kasvas naiste osakaal doktoriõppes ühe protsendipunkti võrra, kusjuures 19 ELi liikmesriigis suurenes naisüliõpilaste arv. Suurim kasv oli Küprosel, kus naiste osakaal tõusis 2013. aastaga võrreldes 8 protsendipunkti. Eestis oli aga langus sel perioodil 8,9 protsendipunkti, kui naiste osakaal doktoriõppes vähenes 59,7%-lt 50,8%-le.

Eelistatud õppevaldkonnad

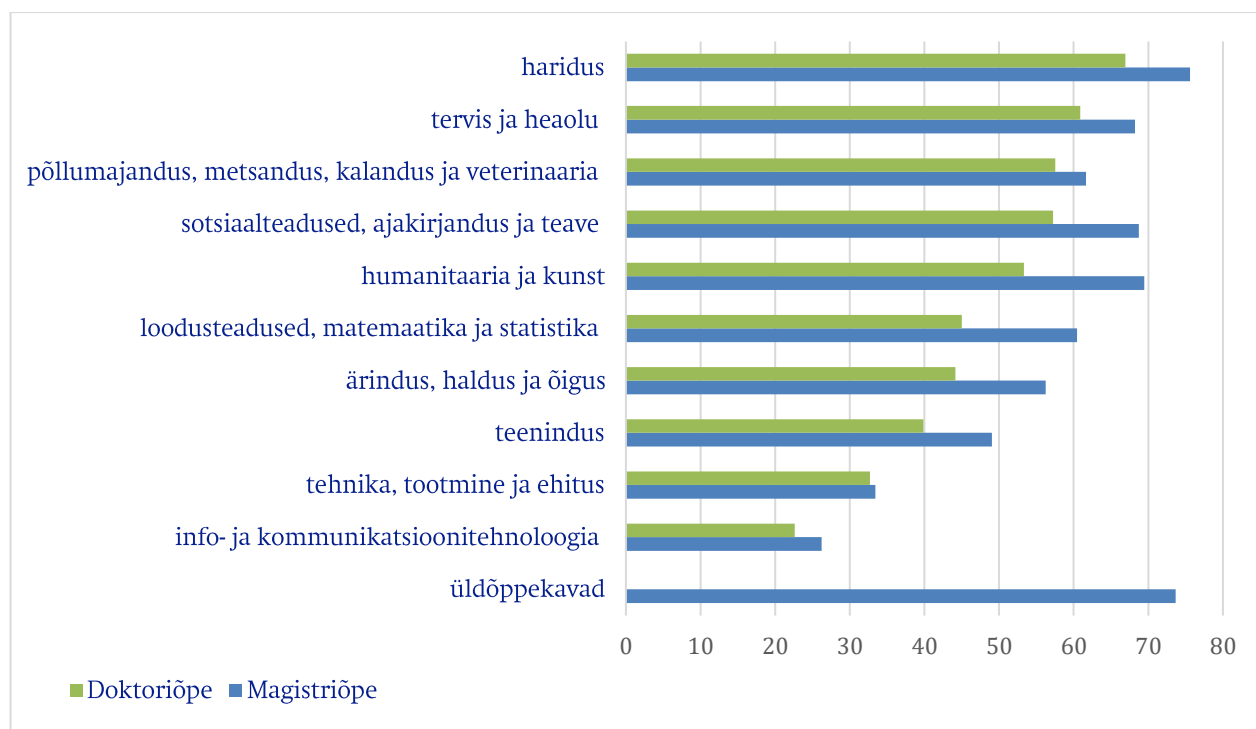
Naised moodustasid 2022. aastal ELis kõige suurema osa üliõpilastest nimelt hariduse valdkonnas, seda nii magistriõppes (75,6%) kui ka doktoriõppes (66,9%).

Magistriõppes oli hariduse järel suurim naiste osakaal üldõppekavade (*generic programmes and qualifications*) valdkonnas (73,7%), seejärel humanitaaria ja kunsti (69,5%), kolmandana sotsiaalteaduste, ajakirjanduses ja teabe (68,7%) ning neljandana tervise ja heaolu valdkonnas (68,2%).

Doktoriõppes olid eelistatud õppevaldkondade valik mõnevõrra erinev – teisel kohal oli tervis ja heaolu (60,9%), millele järgnes põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria (57,5%). Sotsiaalteaduste, ajakirjandus ja teabe (57,3%) ning humanitaaria ja kunsti (53,3%) valdkonnad olid vastavalt neljandal ja viiendal kohal.

Nii magistri- kui ka doktoriõppes olid naised vähem esindatud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas (vastavalt 26,2% ja 22,6%), samuti tehnika, tootmise ja ehituse valdkonnas (vastavalt 33,4% ja 32,7%).

Joonis 3. Naised magistri- ja doktoriõppes eelistatud valdkondade lõikes ELis 2022. aastal (% kõikidest vastava taseme üliõpilastest).

Allikas: Eurostat, [educ_uoe_grad02](#).

Eestis oli 2022. aastal magistriõppes suurim naiste osakaal hariduse (88%) järel hoopis põllumajanduse, metsanduse, kalanduse ja veterinaaria valdkonnas (82%), seejärel tervise ja heaolu (79,2%) ning sotsiaalteaduste, ajakirjanduses ja teabe (70,1%) valdkonnas.

Sama aasta doktoriõppes olid Eestis naiste eelistatud õppevaldkondadeks: põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria (87,5%), siis alles haridus (84,6%) ning seejärel ärindus, haldus ja õigus (69,2%) ning humanitaaria ja kunst (64,7%).

Kui vaadata eraldi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonda, siis võrreldes ELi keskmisega olid Eesti näitajad siin nii magistri- kui ka doktoriõppes kõrgemad – naised moodustasid vastavalt magistriõppes 45,3% ja doktoriõppes 38,5%.

Kokkuvõte

Teemalehes võetakse valikuliselt vaatluse alla mõned olulised indikaatorid. Milline on naiste roll juhtivatel ametikohtadel või magistri- ja doktoriõppes ELi liikmesriikdes? Millised on naiste eelistatud õppevaldkonnad magistri- ja doktoriõppes?

Kuigi naised moodustavad pea poole kõigist ELis tööga hõivatud inimestest, on neid juhtivatel ametikohtadel endiselt vähe. Näiteks 2023. aastal oli naiste osakaal juhtivatel ametikohtadel ELis 34,8%. Võrreldes 2014. aastaga on naiste üldine osakaal juhtivatel ametikohtadel siiski kasvanud ning 20 riigis on see näitaja tõusnud, sealhulgas Eestis.

2022. aastal moodustasid naised ELis 58,6% kõigist magistri- ja 48,5% doktoriõppe üliõpilastest. Naiste osakaal magistriõppes oli suurim Küprosel, järgnesid Poola ja Leedu. Eesti oma näitajaga (64,6%) ei jää neist samuti kaugele maha. Naiste osakaal doktoriõppes oli suurim Lätis, Küprosel ja Leedus. Eesti paikneb oma 50,8%-ga ELi liikmesriikide rivi keskel, kuigi naiste osakaal on siin viimastel aastatel langenud. Naised moodustasid 2022. aastal ELis kõige suurema osa üliõpilastest nimelt hariduse valdkonnas, seda nii magistriõppes kui ka doktoriõppes.

Siiri Sillajõe
asejuhataja
siiri.sillajoe@riigikogu.ee

Kasutatud allikad

- Eurostat
- [Glossary: Labour force survey \(EU-LFS\) - Statistics Explained](#)
- [3.7 million women held managerial positions in 2023 - News articles - Eurostat](#)
- [Sweden and Latvia lead the way on women in management / Article](#)
- [In focus: women in master's and PhD studies in the EU - News articles - Eurostat](#)
- [Rahvusvaheline ühtne hariduse liigitus: Haridus- ja koolitusvaldkondade kirjeldused 2013 \(ISCED-F 2013\).](#)